

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX:|| DE
CANONICA ET MO-||nastica Disciplina collapsa
restau-||randa, pristinoqué nitori || restituenda.||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

3. Quam multa postulentur ab eo, qui hoc argumentum accutatè perpurgare conatur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](#)

ci corrigit non modo clericorum, sed etiam laicorum vitam atque mores. Quare non ineptè in Disciplinam plebis & cleri eam diuiseris. Ordinata dicitur, quoniā absq; ea in Ecclesia non ordo ullus, sed mera reperitur cōfusio ac perturbatio.

C A P V T I I I.

Quam multa postulentur ab eo, qui de Disciplina scriptura est.

In primis in Ethicis & Politicis Philosophorum scriptis, apprime versatū esse oportet, cum morum correccio sit, non aliud, quam ex mortali bus auctoribus & scriptis commodius hauriri poterit. Noui quoque & Veteris testamenti diligens lectio necessaria est, cum præcipue Paulinæ epistole & Propheticæ conciones tam clericorum quam laicorum mores informent, & Salomon in libro Proverbiorum, Sapientiae & Ecclesiastico in castigandis hominum vitijs & virtutibus docendis diligenter versetur. Nec minus utilis ac necessaria est Sanctorum Veterum Patrum lectio, vnde intelligemus, quomodo singulis seculis iam inde ab Apostolorum temporibus Disciplina vigente viguerit Ecclesia; ea vero deficiente, religio atque Ecclesia coepit collabi, id apparebit si singulorum Patrum veterum ætates & secula ordine posita percurramus. Omnium aut maxime desideratur cognitio & lectio Corporis Canonum & Disciplinæ, quod in Decretis Isidori Iuuenis, Burchardi, Gratiani & aliorum Rapsodijs continetur. Cum enim Caluinistæ in suis Synhodis, Corpus Disciplinæ à se compositum promittant, quanto verius & rectius nos infiteentes maiorum vestigijs Corpus Canonū vestitus.

DE DISCIP. ECCLES.

tutissimum a maioribus per manus nobis traditum retinebimus, & summo honore conseruabimus. Euoluendi quoque ijerunt, qui de Politia Ecclesiastica tam apud aduersarios quam apud nostros aliquid literarum monumentis consignarunt: etenim vera gubernatio Ecclesiae per leges & canones disciplinamq; sacram maximè perficitur. Nec modo libri de Christiana, sed & de Iudaica Re publ. peruolutandi erunt, illiq; confutandi, qui ex Caluinianis perperam de Disciplina scripserunt, quales præter Ioannem à Lasco & Saadels de Disciplina commentantes, duo libri prodierūt auctore incerto his literis notato, I. B. A. C. suspicor esse Ioannem Boquinum. Titulus libri talis est. De Politia & Disciplina Ciuiili & Ecclesiastica cum Israe litice, tum Christianę Reipub eadem opera & Synodi Caluinistarum Belgicę examinandę & discutendę erunt. Corruptissima etiam lecula Ecclesie ob neglectam Disciplinam exstitisse ex historijs demonstrandum erit. Concilia quoq; ea recensenda, quæ morum emendationem singulis seculis instituerunt, inter quæ particularia antiqua maximè excellunt. Poetæ etiam Morales Latini & Græci nostro proposito inferuiēt, & quotquot de Pœnis Ecclesiasticis, Excommunicatione, Suspensione, Interdicto commētati sunt. Quinetiam auctores de Penitentijs antiquis, quales aliquot Antonius, Augustinus, Ilerdensis Episcopus in vnum corpus colligit, & Episcopus Victorius Amerin. bene de B. Hieronymi operibus meritus, duos libros de antiquis penitentijs edidit, nostro instituto subseruient. Adeo & antiquissimas probatissimasq; Monachorū regulas, S. Bened. sub qua & D. Bernar. regulā cōprehendo,

hendo, S. Basilij, S. August. Pachomij, Cæsarij Arelatensis, quæ Discipl. Monast. præcepta tradunt, etenim ut ex finitione euidens fuit Disciplina ordinata morū correctio est iuxta regulas Ecclesiasticas. Antiqui, Canones Poenitentiales, secundū quas publicæ poenitentiæ olim imponebantur, huc pertinent: tametsi enim poenæ iam arbitrariæ factæ sint, & è medio sublatæ poenæ Canonicae, multū tamen refert ad nostros corruptos mores corrigendos videre quantopere olim disciplina viguerit, & optare veterem canonum seueritatem, (quā nostra tempora vix ferūt) in usum postliminio reuocarei credui. Pertinent huc quoq; tot laudabiles M.S. tā diuersorum collegiorū, quam Monasteriorū constitutiones. Conscientiæ quoq; casus qui tractarūt, ab hoc argumento minimè abhorrent. Cassianus Discipulus S. Chrysost. plenus exemplis Discipl. Monast. talibus abundat. Basil. Magnus in Asceticis, Augustini liber de Disciplina, libri 4. de Moribus Ecclesiæ Catholicæ eiusq; Regula. Nec tantū ipse Regulæ Monasticæ huc conducent, sed etiam illi, qui Comment. in Regulas tradiderunt, qualis Smaragdus & Turrecrematæus Cardi. & Episcopus præter alios præcipue enumerantur, vt & Humbertus in explicatione Constitut. Ordinis Prædicatorū. Nec à proposito nostro alieni sunt, qui vel de Disciplina Militari aut Scholast. scripserūt, aut de Disciplina Claustralium, vt Thomas de Kempis, & Hugo de S. Victore. D. Hieron. epist. & Flores S. Bern. Disciplinam omniū statuū perfectissimè explicat. Trident. Conc. Capit. general. auctoritatē in conseruanda generali Disciplina cōmendat sess. 25. c. 20. & Discipl. Monast. collapsam esse restituendam serio monet sess. 25. c. 21.

CAPVT